

Bert Keizer

Niet per ongeluk
gaf hij een
Duitse draai
aan mijn naam

VINCENT BOON

Met euthanasie de grens over

In 1996 had ik mijn eerste boek in het Engels vertaald en mocht ik het daar gaan aanprijzen. Ik heb jaren in Engeland gewoond en ik dacht dat ik heus wel wist wat me te wachten stond, temeer omdat ik had gezien wat collega Van Oyen was overkomen. Hij was de huisarts die in 1994 als eerste voor de tv-camera euthanasie verleende. Het ging om een ALS-patiënt. De film heette Dood op verzoek en zou, zo meende men, de wereld laten zien hoe zegenrijk wij in Nederland bezig waren met stervende mensen. Van Oyen werd hierover geïnterviewd op BBC 2 door Michael Ignatieff. De andere deelnemers aan het gesprek waren Dame Cicely Saunders, stichtster van de hospicebeweging, en Ludovic Kennedy, toenmalig voorzitter van de Britse NVVE. Er was ook nog een arrogante neuroloog bij, wiens naam ik ben vergeten.

Wij hadden in Nederland geen idee met welk een minachting men in Engeland naar onze euthanasiepraktijk keek. We dachten eigenlijk dat Van Oyen als een vooruitstrevende held ontvangen zou worden. Het tv-interview verliep echter rampzalig. Dame Cicely barstte bijna van verontwaardiging bij de suggestie dat euthanasie ooit een goed idee zou zijn. De neuroloog legde op neerbuigende toon aan Van Oyen uit wat ALS eigenlijk was. Uit zijn hele houding sprak verbazing over de omstandigheid dat men op het continent überhaupt in staat was gebleken deze diagnose te stellen. Samen richtten ze onze arme collega te

gronde door hem duidelijk te maken dat hij zijn patiënt had omgebracht uit onhandigheid, omdat hij als arts niet goed wist te zorgen voor iemand met ALS. Van Oyen raakte hierdoor zo geagiteerd dat zijn bescheiden vaardigheid in de Engelse taal volledig verdampte en hem slechts een hulpeloos sputteren resteerde. Kennedy en Ignatieff, die wel op zijn hand waren, konden hem niet redden.

Toen ik twee jaar later zelf voor interviews naar Engeland ging dacht ik dat dit mij niet zou overkomen, totdat de interviewer van de BBC ons gesprek opende met: 'And how many did you kill doctor Kaiser?' waarbij hij niet per ongeluk een Duitse draai gaf aan de uitspraak van mijn naam. Ik kwam op handen en voeten het gesprek uit. Nadat ik met een arts of journalist op deze manier gestreden had gingen we vaak iets drinken en/of roken om even bij te komen van het gebeuren. En dan zeiden vrijwel al deze mensen die net voor hun krant of programma hadden geprobeerd mij neer te zetten als een dubieuze arts met sinistere bedoelingen: 'I do hope you realize we're coming round to your point of view.' 'Then why did you speak so dismissively just now?' 'Well, it's tricky you know, talking about this kind of stuff in public.'

We zijn nu twintig jaar verder en in Engeland is Nederlandse euthanasie nog altijd een volstrekt onverkoopt export-artikel. ■